

22466 - Haccın, ömürde bir defa farz kılınmasının hikmeti

Soru

Müslümanların, niçin ömürde en az bir defa Mekke'yi ziyâret etmeleri gerekir?

Detaylı cevap

Biz,müslümanlar olarak el-Vâhid, el-Ehad ve es-Samed, doğurmamış, doğurulmamış ve O'na hiç kimse denk olmayan Allah Teâlâ'nın kulları olmaktan şeref duyar ve bununla iftihar ederiz.O, bizim Rabbimizdir, bizim O'ndan başka Rabbimiz yoktur. Bunun içindir ki biz,Kerîm olan Rabbimizin emirlerini, son derece zelîl ve bize emrettiği şeylere teslim olmuş bir şekilde kabul ederiz.Çünkü biz biliyoruz ki O, Hakîm'dir ve O'nun hikmetinin üstünde hiç kimsenin hikmeti yoktur. Yine biz biliyoruz ki O, Rahîm'dir ve O'ndan daha merhametli hiç kimse yoktur.Allah Teâlâ'ya hamd ederek O'nu her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederiz.Bunun içindir ki biz, bize emrettiği şeye kendisine itaat etmemizi gerektiren bir sevgiyle O'nu severiz. Velew ki bu emir, bize zor ve meşakkatli gelmiş olsa bile... Bundan dolayı biz, bize emredilen şeyi yerine getirirken bununla iftihar ederiz, bundan mutluluk ve rahatlık hissederiz.

Bir insan, başka bir insanı sevdiği zaman ona hizmet etmek kendisinin hoşuna gider, belki de bundan mutluluk duyar.Peki bizi yaratan ve elimizde bulunan, sadece kendisine âit olan bu nimetleri bize rızık olarak veren Yüce Rabbe ne dersiniz? En güzel örnekler O'na âittir.Bundan dolayı biz, her şeyimizi Rabbimize borçluyuz ve bize emrettiği her şeyi yerine getirmekte acele etmemiz gerekir.Belki biz, bununla O'nun büyük niyetlerine karşılık çok az bir şükrü edâ etmiş oluruz.Biz, O'nun nimetlerinin şükrünü asla edâ edemeyiz fakat Allah Teâlâ, geniş lütuf ve ihsanı ile bizim pek az olan amellerimizi kabul etmekte ve bizi daha büyüğü ile mükâfatlandırmaktadır.

Örneğin hac ibâdeti...

Bir müslüman, hac ibâdetini Rabbinin kendisinden istediği şekilde edâ ederse, -Allah -azze ve celle-'yi öfkeliendirecek büyük günahlar işleyerek bu amelini ifsad etmemek kaydıyla- Allah Teâlâ onun günahlarını bağışlamayı ve cennete girdirmeyi vâdetmiştir.

Allah Teâlâ'nın, kendisi veya elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bize emrettiği şeylerde, kendisine itaati güç ve imkâna bağlı olarak farz kılması, O'nun bu ümmete olan merhametinin fazla olmasının sebeplerindendir.

Örneğin bir kul, bir emri yerine getirmeye güç yetirirse, kendisinden istenen emri yerine getirmesi gerekir. Buna güç yetiremezse, emir kendisinden düşer (sâkıt olur) ve bu kimse mâzur sayılır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا... [سورة البقرة من الآية: 286] ...

"Allah, hiç kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemeyiz." (Bakara Sûresi: 286).

Hac konusunda ise özellikle şöyle buyurmuştur:

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ [سورة آل عمران ...]
من الآية: 97

"Yoluna gücü yetenlerin Beytullah'ı haccetmeleri, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır. Kim de (haccın farz oluşunu) inkâr ederse, bilsin ki Allah, âlemlerden (onun haccından ve diğer amellerinden) müstağnîdir." (Âl-i İmrân Sûresi: 97)

Yine, kullarına zor ve meşakkatli gelmesin diye haccı, kullarına ömürde bir defa farz kılması, Allah Teâlâ'nın bu ümmete olan merhametinin fazla olmasının sebeplerindendir. Fakat güç ve takati olanın hac ve umreyi çokça yapmaya teşvik etmiştir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ؛ فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكَبِيرُ حَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِصَّةَ، وَلَيْسَ بِ
لِلْحَجَّةِ الْمَبْرُورَةِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ. [رواه النسائي والترمذي وابن ماجه وأحمد وصححه الألباني في السلسلة

[الصحيحة]

"Hac ve umreyi birlikte yapın.(Yani umre yaptığınız zaman hac da yapın.Hac yaptığınız zaman umre de yapın.) Çünkü hac ile umre, körüğün demir, altın ve gümüşün üzerindeki kir ve pası giderdiği gibi, fakirliği ve (küçük) günahları siler götürür.Mebrur (kabul olunan) haccın sevabı, ancak cennettir."(Nesâî, Tirmizî, İbn-i Mâce, Ahmed ve başkaları rivâyet etmiş, Elbânî de, Sahihu'n-Nesâî, c:2, s: 558'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Allah Teâlâ, bu büyük ibâdeti (hac ibâdetini), kendisine tazim gösterelim, O'nu yüceltelim ve güzel nimetlerine ve büyük ihsanına karşılık O'na şükredelim diye farz kılmıştır. Kâbe'yi tavaftan kasıt, taşlarla örülmüş bu duvarın etrafında sadece dönmekten ibâret değildir.Hayır! Aksine bundan kasıt, Allah Teâlâ, Kâbe'nin etrafında yedi defa tavaf etmemizi emrettiği içindir. Bu sebeple biz, Allah Teâlâ'ya itaat ederek Kâbe'nin etrafında yedi defa döneriz (tavaf ederiz), ne fazla, ne de eksik yaparız. Aksine emrolduğumuz gibi yaparız ve O'nun kulları ve huzurunda zelîl kimseler olduğumuzu hissederiz. Bundan dolayı O'na tekbir getirir, O'na tazim gösterir ve başka ilahlara, hatta onların zatlarına veya şehvetlerine ibâdet eden birçok insan arasından kendisine kulluk etmeyi bize nasip buyurduğu için O'na şükrederiz.

Aynı şekilde Allah Teâlâ'nın bize meşrû kıldığı bütün hac menâsiki ile diğer bütün ibâdetler de böyledir.Bu büyük dîn ile bizi şereflendirdiği için Allah Teâlâ'ya hamd olsun.

Ayrıca senin bu yaşta hac hakkında bu soruyu sorman, senin bilgi sahibi olmak ve öğrenmek konusunda gayret gösterdiğine delâlet eder.Bundan dolayı sana, İslâm hakkında daha fazla bilgi sahibi olman için kitap okumanı tavsiye ederiz.Böyle yaparsan, seni Yüce Rabbinin rızâsına götüren yola ayağını koyan İslâm'ın, fıtrat dîni olduğunu kendi kendine keşfedeceksin.Seni yaratan ve sana rızık veren Allah, senin, O'ndan başkasına değil, yalnızca kendisine ibâdet etmeni hak etmektedir.

Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bize haber verdiği göre kardeşi İsa -aleyhisselâm- âhir zamanda yeryüzüne ineceğini, bu büyük evi (Beytullah'ı) hac edeceğini ve tevhidi ilan edeceğini bilmende fayda vardır.

Biz, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in haber verdiği gibi bunun vukû bulacağına inanırız.

Aynı şekilde güneşin, gün ortasında doğacağına inanırız.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَيُهْلَنَنَّ ابْنُ مَرْيَمَ بِفَجِّ الرَّوْحَاءِ حَاجًّا أَوْ مُعْتَمِرًا أَوْ لَيْثِيَّتَيْنَهُمَا. ([رواه مسلم])

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki, Meryem'in oğlu İsa, 'Fecci Ravhâ'(Mekke ile Medine arasında bir yer)denilen yerde hacca veya umreye veyahut da her ikisine birden niyet edip Telbiye getirecektir." (Müslim; hadis no: 1252).

Allah Teâlâ'dan gönlünü hidâyete açmasını dileriz. Âmîn...